

**DYREKTOR IZBY SKARBOWEJ
W LUBLINIE**

Lublin, dnia 04 sierpnia 2014 r.

KW/093-0002/14/23628

*Organi do akt postępowania
kontrolnego
SZK
PPK
wzrosty i zmiany o
realizacji: inkasie
2014-08-06*

Pan
Paweł Zgrajka
Naczelnik
Pierwszego Urzędu Skarbowego
w Lublinie

Egz. Nr 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

sporządzone na podstawie art. 46 i 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz § 11 ust. 1 pkt 1 Zarządzenia Nr 8/2014 Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 18 kwietnia 2014 r. w sprawie prowadzenia kontroli w urzędach skarbowych województwa lubelskiego, zawierające ustalenia dokonane w trakcie kontroli planowanej przeprowadzonej

**w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Lublinie
ul. Sądowa 5, 20-078 Lublin**

przez zespół kontrolerów w składzie:

1. Bożena Klajda – starszy komisarz skarbowy – koordynator kontroli
2. Barbara Sękowska-Jurek – starszy komisarz skarbowy
3. Grażyna Szyłejko – starszy komisarz skarbowy
4. Antoni Kaczkowski – starszy komisarz skarbowy
5. Jarosław Pajda – komisarz skarbowy

od 12 maja 2014 r. do 15 lipca 2014 r. (w tym w siedzibie Urzędu Skarbowego od 12 maja 2014 r. do 23 maja 2014 r.) w zakresie:

Weryfikacja działań podejmowanych przez organ podatkowy w przedmiocie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w tym stosowanie przepisów o pomocy publicznej.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Kierującym kontrolowaną jednostką jest Pan Paweł Zgrajka powołany na stanowisko Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Lublinie z dniem 27 lipca 2009 r.

Mając na uwadze dokonane w toku kontroli ustalenia stwierdzić należy, co następuje.

1. Rozwiązania organizacyjne w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu wprowadzonym Zarządzeniem Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego Urzędu Skarbowego w Lublinie Nr Z-2010-58 z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Lublinie sprawami z zakresu ulg w spłacie zobowiązań podatkowych zajmuje się Dział Postępowań Podatkowych PPV. Kierownikiem działu jest Pani Dorota Wnuk. Dział PPV w strukturze organizacyjnej Urzędu umiejscowiony jest w pionie podlegającym Zastępcy Naczelnika ZNI Pani Marzenie Koprowskiej - Gorzym, która w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych podpisuje decyzje w sprawach umorzenia zaległości podatkowych do 5 tys. zł i do 10 tys. zł - w sprawach rozłożenia na raty oraz odroczenia terminu płatności należności podatkowych. W okresach nieobecności Zastępcy Naczelnika ZNI uprawnienia takie przysługują Zastępcom Naczelnika: ZNII Panu Wojciechowi Majczyniemi i ZNIII Panu Dariuszowi Korduli. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego podpisuje decyzje ulgowe nie mieszczące się w zakresie uprawnień Zastępcy Naczelnika ZNI. W dziale PPV pracuje 10 osób, w tym kierownik działu i 2 osoby na długim zwolnieniu lekarskim i urlopie ojcowskim. Do zakresu obowiązków każdego zatrudnionego w dziale pracownika należy prowadzenie postępowań w sprawach udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. Jednakże, jak wynika z informacji przekazanych przez Naczelnika Urzędu, faktycznie odpowiedzialnymi za realizację zadań w zakresie ulg w spłacie są 4 osoby. Pozostali pracownicy prowadzą postępowania w sprawach ulg w sytuacjach znacznego wpływu wniosków oraz w sezonach urlopowych i podczas absencji chorobowej. Do zadań Działu Postępowań Podatkowych PPV poza sprawami z zakresu ulg w spłacie zobowiązań podatkowych należy wiele innych zadań m.in.:

- orzecznictwo o odpowiedzialności osób trzecich, spadkobierców, wnioski do sadu,
- wydawanie zaświadczeń o pomocy *de minimis* dla ZPHR,
- wnioski i wykreślenia w sprawach ksiąg wieczystych, hipotek oraz zastawów skarbowych,
- prowadzenie czynności związanych z postępowaniem naprawczym, upadłościowym i likwidacyjnym,
- sporządzanie wniosków o umorzenie kosztów egzekucyjnych po umorzonym postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez inny organ egzekucyjny,
- obsługa arkuszy przedawnień,
- współpraca z komornikami sądowymi,
- sporządzanie sprawozdań i informacji.

Z wyjaśnień złożonych przez Pana Pawła Zgrajkę Naczelnika Urzędu wynika, że w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Lublinie nie wprowadzono regulacji wewnętrznych dotyczących udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. Natomiast prowadzona polityka udzielania ulg podatkowych funkcjonuje w dwóch płaszczyznach: informacyjnej i orzeczniczej. Organ podatkowy wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów umożliwia szeroki dostęp do informacji o zakresie i sposobie załatwiania spraw dotyczących ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. Polityka udzielania ulg na płaszczyźnie orzeczniczej odnosi się do orzekania w ramach uznania administracyjnego, gdy w sprawie stwierdzono wystąpienie ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego. Ponadto Naczelnik Urzędu poinformował, że mając w takich przypadkach prawo do dokonania wyboru pomiędzy udzieleniem ulgi bądź jej odmową bierze pod uwagę wyjątkowy charakter regulacji instytucji ulg w spłacie zobowiązań

podatkowych, realność potencjalnego rozstrzygnięcia, korzyści i straty dla społeczeństwa, szeroko rozumianą sprawiedliwość społeczną.

[dowód: akta kontroli str. 15-19]

Rozwiązania organizacyjne dotyczące realizacji zagadnień związanych z udzielaniem ulg w spłacie zobowiązań podatkowych nie budzą zastrzeżeń, w związku z czym należy je ocenić pozytywnie.

2. Ewidencjonowanie wniosków i podjętych rozstrzygnięć

Z przekazanej przez kontrolowaną jednostkę informacji dotyczącej ilości wniosków i sposobu rozstrzygnięcia w sprawach ulg w spłacie zobowiązań podatkowych wynika, iż w 2013 r. wpłynęły ogółem 503 wnioski, z czego 193 złożyli przedsiębiorcy. Na 503 złożone wnioski 88 rozpatrzono pozytywnie, co stanowi 17,49 % z ogólnej liczby wniosków. Spośród 88 pozytywnych rozstrzygnięć 18 dotyczyło przedsiębiorców, co stanowi 20,45 % wszystkich pozytywnych decyzji. W 16 sprawach udzielono pomoc *de minimis*, w 2 przypadkach wsparcie udzielone przedsiębiorcom nie stanowiło pomocy.

Ogółem na podstawie wniosków w sprawach ulg w spłacie zobowiązań podatkowych złożonych w 2013 r. w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Lublinie wydano łącznie 256 decyzji, z czego 168 odmownych.

W oparciu o ewidencje Urzędu i dane w aplikacji SHRIMP stwierdzono, że decyzje wydane w ramach pomocy *de minimis* zostały zaewidencjonowane w aplikacji SHRIMP w terminie wynikającym z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 953 z późn. zm.).

[dowód: akta kontroli str.20]

W toku kontroli poddano analizie plik wynikowy skryptu: *wnioski_ulgi.sql* zawierającego zestawienie złożonych wniosków (RAT-Z, UZ-M, TER-Z) oraz dokumentów wydanych na ich podstawie, który obejmował ogółem 503 przypadki. Stwierdzono, że w 79 sprawach, w których od wpływu wniosku do jego utworzenia w systemie (W_Wp-U) upłynęło więcej niż 14 dni (tj. ok.15% ogółu spraw). Analiza wyników skryptu wykazała, iż jeden ze złożonych wniosków (nr systemowy wniosku: 12508772) został wprowadzony do systemu POLTAX po upływie 147 dni od daty jego wpływu do Urzędu.

Z wyjaśnień Kierownika Działu Postępowań Podatkowych (PPV) Pani Doroty Wnuk wynika, iż nieterminowe ewidencjonowanie w systemie wniosków złożonych przez podatników wiąże się z następującymi okolicznościami:

- wniosek jest nieprecyzyjny i ustalenie jego zakresu wymaga wezwania podatnika do jego doprecyzowania,
- podatnik zmienił zakres złożonego wniosku, obejmując nim nowe należności,
- brak jest zaległości podatkowej lub przypisu na karcie kontowej podatnika, co wiąże się z faktem złożenia wniosku przez podatnika razem z deklaracją podatkową lub w krótkim odstępie czasu od jej wpływu,
- dokument wymiarowy powiązany z wnioskiem jest korygowany i w tej sytuacji zachodzi konieczność anulowania wniosku i wprowadzenia go na nowo,
- wniosek dotyczy należności, których wierzycielem jest inny organ, co wiąże się z koniecznością wystąpienia do tego organu celem uzyskania niezbędnych informacji o zaległościach podatkowych,

- wniosek dotyczy należności, której określenie wymaga uprzedniego wydania decyzji określającej,
- błędne zaewidencjonowanie wniosku wymagające jego anulowania i wprowadzenia na nowo.

[dowód: akta kontroli str. 21-22, 37-98]

Analiza wyników ww. skryptu (D_W-U) wykazała również 14 przypadków, w których od wydania rozstrzygnięcia (postanowienia, decyzji) do jego zaewidencjonowania w systemie upłynęło 14 dni, (tj. ok. 2,7 % ogółu rozstrzygnięć). Największe opóźnienie we wprowadzaniu do systemu dotyczyło decyzji ratalnej – RAT-P (sprawa podatnika NIP _____), która została zaewidencjonowana w systemie po upływie 121 dni od daty wydania.

Z wyjaśnień Pani Doroty Wnuk kierującej komórką PPV wynika, iż decyzje w sprawach ulg w spłacie zobowiązań podatkowych wprowadzane są do systemu niezwłocznie po ich wydaniu, tj. w tym samym dniu lub w następnym dniu roboczym. Czas ten ulega wydłużeniu w przypadku zaistnienia w powyższej kwestii problemów wymagających uprzedniego wystąpienia do HELP DESK oraz w przypadku spiętrzenia się zadań. Większa zwłoka we wprowadzaniu decyzji do systemu POLTAX zdarza się przy ewidencjonowaniu decyzji ratalnych obejmujących 20 i więcej rat odnoszących się do kilku, kilkunastu lub więcej zaległości podatkowych. Sporadycznie występują również sytuacje, kiedy decyzja pierwotna zostaje anulowana, a ponowne jej zaewidencjonowanie w systemie jest wykazywane jako znaczne opóźnienie we wprowadzaniu, sięgające nawet kilku miesięcy.

[dowód: akta kontroli str. 23-24]

W toku prowadzonej kontroli nie stwierdzono przypadków braku zaewidencjonowania w systemie POLTAX wniosków oraz rozstrzygnięć.

W oparciu o skrypt *dok_niepowiazane.sql* dokonano analizy powiązań dokumentów w zakresie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w wyniku czego stwierdzono 213 przypadków niepowiązania dokumentów dotyczących PIT, PPR, PPE, PPL, PPW, CIT, VAT, które zgodnie z obowiązującymi „Zasadami powiązań dokumentów wymiarowych” winny podlegać obligatoryjnemu wiązaniu.

Z wyjaśnień złożonych przez kierownika Działu Postępowań Podatkowych (PPV) Panią Dorotę Wnuk wynika, iż brak powiązań dokumentów w zakresie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych ma miejsce w trzech sytuacjach. W pierwszym przypadku wnioski o udzielenie ulgi nie są dowiązywane do dokumentów wymiarowych w przypadku braku zaległości oraz zaległości dotyczących innych organów. W drugim przypadku wnioski są zatwierdzane bez powiązań jeżeli dotyczą należności z tytułu odsetek za zwłokę od niezapłaconych w terminie płatności zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, gdy do rozstrzygnięcia sprawy niezbędne jest wydanie decyzji określającej wysokość odsetek. Podobnie dotyczy to wniosków w sprawach należności płatników. W trzecim przypadku brak powiązania wynika z przeoczenia spowodowanego dużą ilością wprowadzonych pozycji zaległości za każdy okres rozliczeniowy.

[dowód: akta kontroli str.25-36, 99]

Sposób ewidencjonowania wniosków i podjętych rozstrzygnięć należy ocenić pozytywnie z uchybieniami z uwagi na fakt, iż zastrzeżenia kontroli dotyczą nie więcej niż 15% przypadków nieprawidłowego ewidencjonowania lub powiązań dokumentów. Pozostają one jednak bez znaczącego wpływu na ustalenie rzeczywistego stanu spraw w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych.

3. Polityka informacyjna Urzędu w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych

Pozytywnie oceniono działania informacyjne w zakresie możliwości uzyskania ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych.

Z ustaleń kontroli dokonanych m.in. w oparciu o wyjaśnienia złożone przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Lublinie Pana Pawła Zgrajkę wynika, że zainteresowani ulgami w spłacie zobowiązań mogą skorzystać z informacji m.in.:

- zamieszczonych na tablicy informacyjnej w holu głównym Urzędu,
- znajdujących się na stronie internetowej organu podatkowego, na której zamieszczone zostały karty usług wskazujące sposób postępowania podatników ubiegających się o ulgę w spłacie zobowiązań podatkowych, odrębnie dla przedsiębiorców i podatników nie prowadzących działalności gospodarczej wraz z możliwością pobrania dokumentów niezbędnych przy ubieganiu się o ulgę w spłacie zobowiązań podatkowych,
- udzielanych przez pracowników Działu Postępowań Podatkowych PPV, którzy w sposób szczegółowy przekazują informacje o warunkach i możliwościach skorzystania z ulg w spłacie zobowiązań podatkowych.

[dowód: akta kontroli str. 15-17, 110-158]

4. Prawidłowość postępowań o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych oraz wydanych w tym zakresie rozstrzygnięć.

a) Terminowość wydawania rozstrzygnięć.

Na podstawie wyników wygenerowanych przez skrypt: *wnioski_ulgi.sql* stwierdzono w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Lublinie 125 spraw, w których od dnia wpływu wniosku do dnia wydania decyzji (D_Wwp-Wy) upłynęło więcej niż 2 miesiące. Analiza wyników ww. skryptu wykazała, iż najdłużej trwające postępowanie podatkowe w zakresie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych zostało zakończone po upływie 197 dni od dnia złożenia wniosku przez podatnika.

Kierująca Działem Postępowań Podatkowych (PPV) Pani Dorota Wnuk odnoszą się do kwestii postępowań trwających dłużej niż 2 miesiące wyjaśniła, iż przyczyną takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim konieczność stosowania procedur określonych w ustawie Ordynacja podatkowa. Jedną z okoliczności, która najczęściej przyczyniała się do przedłużania czasu trwania postępowania podatkowego była konieczność zgromadzenia kompletnego materiału dowodowego. W zdecydowanej większości spraw zachodzi konieczność wzywania wnioskodawców do przedłożenia dowodów dotyczących ustalenia ich sytuacji materialnej i rodzinnej oraz okoliczności wskazanych we wniosku jako uzasadnienie prośby o udzielenie ulgi. Zdarza się również, iż wnioskodawcą jest podatnik mający miejsce zamieszkania poza terenem działania tutejszego organu podatkowego. W tym przypadku zachodzi konieczność wystąpienia do innego urzędu skarbowego z prośbą o przekazanie informacji dotyczących takiego podatnika. Wpływ na szybkość załatwiania sprawa mają również sami podatnicy, nie odbierając wezwań lub innych pism. Wówczas w związku z zastosowaniem doręczenia zastępczego z art. 150 ww. ustawy wydłuża się czas trwania postępowania o co najmniej 14 dni. Ponadto wnioskodawcy często w toku prowadzonego postępowania występują do organu podatkowego z prośbą o umożliwienie dostarczenia istotnego dla sprawy materiału dowodowego w późniejszym terminie niż ten, który wynikał z wezwania.

Z wyjaśnień Pani Doroty Wnuk wynika również, iż na szybkość załatwiania spraw z zakresu ulg w spłacie zobowiązań podatkowych wpływ mają sytuacje, w których wniosek obejmuje co prawda istniejące należności, jednak do określenia ich wysokości niezbędne jest uprzednie wydanie decyzji w oparciu o art. 30 § 4 lub art. 53a ustawy Ordynacja podatkowa. Ponadto często w złożonych wnioskach występują braki formalne (np. brak podpisu, pełnomocnictwa dla osoby występującej z wnioskiem).

Kumulacja w jednej sprawie chociażby niektórych spośród ww. okoliczności niejednokrotnie skutkuje przekroczeniem dwumiesięcznego terminu, liczonego od wpływu wniosku do doręczenia stronie decyzji.

Ponadto Pani Dorota Wnuk wyjaśniła, iż w kierowanej przez nią komórce występuje znaczne niedoetatowanie. W 2013 r. sprawy ulg w spłacie zobowiązań podatkowych rozpatrywane były zasadniczo przez pięciu pracowników, przy czym jeden z nich prowadził sprawy z zakresu ulg w podatkach majątkowych. W IV kwartale 2013 r. sytuacja kadrowa komórki uległa pogorszeniu w związku z odejściem z pracy jednego z bardziej doświadczonych pracowników.

[dowód: akta kontroli str. 37-104]

Na podstawie wyników wygenerowanych przez skrypt: *wnioski_ulgi.sql* do kontroli wytypowano metodą niestatystyczną z wnioskowaniem niematematycznym 30 spraw, w których od dnia wpływu wniosku do dnia wydania decyzji upłynęło powyżej 2 miesięcy.

[dowód: akta kontroli str. 105-106]

Kontrola terminowości wydawania rozstrzygnięć wykazała, iż we wszystkich zbadanych sprawach organ podatkowy przestrzegał norm określonych w art. 140 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. Nr 749 z 2012 r. z późn. zm.) i o każdym przypadku niezakończona sprawy we właściwym terminie zawiadamiał stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin jej załatwienia.

W 4 zbadanych sprawach (nr sprawy PPV/4113-104/13, nr sprawy PPV/4403-47/13, nr sprawy PPV/4113-3/14, nr sprawy PPV/4404-5/13) organ podatkowy pomimo wydania po upływie 2 miesięcy decyzji odmawiających udzielenia ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych nie wprowadził na karcie kontowej podatnika przerwy w naliczaniu odsetek za zwłokę stosownie do § 8 pkt 2 i § 10 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczenia odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (Dz. U. Nr 165, poz. 1373 z późn. zm.). Z wyjaśnień Pani Doroty Wnuk kierującej Działem Postępowania Podatkowych (PPV) wynika, iż w sprawach nr PPV/4113-104/13 oraz nr PPV/4403-47/13 przerwa w naliczaniu odsetek nie została odnotowana w POLTAX2B z uwagi na fakt, iż do wydania w ww. sprawach decyzji po upływie 2 miesięcy przyczyniły się same strony. W sprawie nr PPV/4113-104/13 wnioskodawczyni przyczyniła się do wydłużenia terminu załatwienia sprawy poprzez wystąpienie do organu podatkowego z prośbą o wydłużenie terminu dostarczenia stosownych dokumentów i oświadczeń w terminie 40 dni od daty otrzymania wezwania. W sprawie nr PPV/4403-47/13 do opóźnienia w wydaniu decyzji przyczyniła się podatniczka poprzez kilkukrotne modyfikowanie treści złożonego wniosku. W tym zakresie powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie. Uwzględnia się natomiast wyjaśnienia w części dotyczącej sprawy nr PPV/4113-3/14.

[dowód: akta kontroli str. 107-109]

Mając na uwadze dokonane w toku kontroli ustalenia, jak również uwzględniając złożone przez Kierownika Działu Postępowania Podatkowych (PPV) Panią Dorotę Wnuk wyjaśnienia oraz czynniki ryzyka mające wpływ na funkcjonowanie komórki (stan osobowy komórki, długa absencja 2 pracowników, duże obciążenie zadaniami, w tym niezwiązanymi z prowadzeniem postępowań w sprawach ulg w spłacie zobowiązań podatkowych) działanie

Pierwszego Urzędu Skarbowego w Lublinie w zakresie terminowości wydawania rozstrzygnięć ocenić należy pozytywnie z nieprawidłowościami.

b) Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych osobom nieprowadzącym działalności gospodarczej.

W okresie objętym kontrolą wydano ogółem 256 decyzji. W 202 przypadkach adresatami rozstrzygnięć były osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej. W 72 sprawach uwzględniono wnioski podatników, w pozostałych przypadkach odmówiono udzielenia ulgi. W powyższym zakresie zbadano 47 spraw (tj. ok. 23 % ogółu podjętych rozstrzygnięć), w tym 25 postępowań, w wyniku których wydano rozstrzygnięcia pozytywne i 22 sprawy, w których odmówiono udzielenia ulgi.

Kontroli poddano prawidłowość i kompletność gromadzenia i analizy materiału dowodowego, w tym ustalanie sytuacji majątkowej beneficjentów, jak również istnienie przesłanek do udzielenia ulg. Stwierdzono w 2 przypadkach (tj. ok. 4% badanych spraw) naruszenie art. 122, art. 187 § 1 i art. 191 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.)

W sprawie nr PPV/4115-24/13 nie zbadano wysokości wynagrodzenia podatkiczki zajętego przez komornika sądowego. Wnioskująca o ulgę nie określiła ilości rat, zaś Urząd nie wezwał do sprecyzowania wniosku w tym zakresie, co skutkowało niedostosowaniem wysokości rat do możliwości płatniczych podatnika. Żadna z rat nie została uregulowana. Odpowiednimi formularzami (RAT-WP) przywrócono pierwotne terminy płatności należności podatkowych.

Zastrzeżenia budzi również postępowanie w sprawie nr PV/4113-82/13 rozstrzygniętej w dniu 12 sierpnia 2013 r., w wyniku którego umorzono zaległości podatkowe w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu sprzedaży nieruchomości (PIT-39 za rok 2012). Jako przesłankę uzasadniającą podjęte rozstrzygnięcie wskazano ważny interes podatnika ze względu na trudną sytuację materialną. Z aplikacji CZM wynika jednak, że podatkiczka była właścicielką dwóch mieszkań, z których jedno w dniu 11 kwietnia 2013 r., tj. przed złożeniem wniosku o zastosowanie ulgi darowała ojcu. Powyższe mogło stanowić negatywną przesłankę do zastosowania ulgi. Należy przy tym zauważyć, że informacja o przedmiotowej darowiźnie wpłynęła do Urzędu w dniu 7 maja 2013 r., zarejestrowana została jednak w systemie w dniu 9 października 2013 r., tj. po 5 miesiącach od daty wpływu. Na dzień wydania decyzji powyższa informacja nie była więc widoczna w aplikacji CZM, tym samym nie była uwzględniona w toku prowadzonego postępowania.

[dowód, akta kontroli:str.159-172]

Ponadto w sprawie nr PPV/4405-33/13 wszczęte na wniosek podatnika w dniu 23.09.2013 r., w którym zwrócił się o umorzenie zaległości w podatku VAT oraz należności z tytułu zakupu kasy fiskalnej, organ podatkowy nie ustosunkował się do kwestii umorzenia ulgi z tytułu zakupu kasy fiskalnej użytkowanej krócej niż 3 lata. Na podstawie danych zawartych w POLTAX i POLTAX2B nie stwierdzono aby kwota z tytułu ulgi na dzień kontroli została zwrócona. Z wyjaśnienia przedłożonego przez pracownika Działu Postępowań Podatkowych Pana Krzysztofa Buciora wynika, że stosowną informację w tym zakresie przekazano do Działu Postępowań Podatkowych PPIII w toku niniejszej kontroli.

[dowód, akta kontroli:str. 173-199]

W pozostałych kontrolowanych sprawach ustalono, że zachowano procedury rozpatrywania wniosków, w tym normy określone w art. 122, art. 187 § 1, i art. 191 ww. ustawy, decyzje wydawane były w uzasadnionych przypadkach. Weryfikowano pozyskane informacje z danymi zgromadzonymi w systemie informatycznym Urzędu. W każdym przypadku sporządzano odrębne analizy, w których uwzględniano ryzyko udzielenia ulgi. Organ podatkowy stosownie do art. 123 § 1 i art. 200 § 1 ww. ustawy zapewniał stronom czynny udział w każdym stadium postępowania.

[dowód: akta kontroli str. 200-218]

Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej ocenić należy pozytywnie z uchybieniami.

c) Udzielanie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przedsiębiorcom z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej.

W 2013 roku wpłynęły 193 wnioski przedsiębiorców w sprawach ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. W wyniku powyższego wydano 54 decyzje, w 16 przypadkach udzielono pomocy *de minimis*, w 2 sprawach wsparcie udzielone przedsiębiorcom nie stanowiło pomocy (wartość wnioskowanej pomocy *de minimis* wyniosła 0).

Badaniu poddano rozstrzygnięcia podjęte w okresie objętym kontrolą.

[dowód: akta kontroli str. 219-227]

W Systemie Harmonogramowania, Rejestracji i Monitorowania Pomocy Publicznej SHRIMP w okresie objętym kontrolą wykazano 16 przypadków udzielenia pomocy *de minimis*. Powyższe jest zgodne z ewidencją ulg prowadzoną przez Pierwszy Urząd Skarbowy w Lublinie.

[dowód: akta kontroli str. 20, 221-227]

Badając prawidłowość prowadzonego postępowania zwrócono uwagę na działanie Urzędu w zakresie: analizy wniosku, gromadzenia i analizy materiału dowodowego, dokonywania oceny kondycji finansowej przedsiębiorcy oraz prawidłowości wydanych rozstrzygnięć.

Stwierdzono, że dokonywana jest weryfikacja wniosków pod względem formalnym, tj. m.in. pod względem kompletności dokumentów, które należy dołączyć do wniosku, w tym zaświadczeń i niezbędnych informacji. W przypadku stwierdzonych braków wzywano podatników we właściwym trybie pouczając o skutkach niezastosowania się do wezwania. Dokonywano oceny wniosku ubiegających się o pomoc *de minimis* pod kątem wyłączeń wynikających z rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1998/2006 z dnia 15.12.2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. U. UE L 379/5 z 28.12.2006).

[dowód: akta kontroli str. 219-227]

W każdym przypadku sporządzano odrębną, wnikliwą analizę i ocenę sytuacji przedsiębiorcy wnioskującego o pomoc, uwzględniając jego kondycję ekonomiczno-finansową. W oparciu o dokonaną analizę w sposób właściwy kwalifikowano przedsiębiorcę do określonej kategorii ratingowej, wykorzystując przy tym - w niezbędnych sytuacjach - analizę wskaźnikową ze szczególnym uwzględnieniem wskaźników określonych w piśmie Ministerstwa Finansów z dnia 29 sierpnia 2008 r. nr GN5/4435/7/JPR/MHJ/KBV/60/2008. Weryfikowano pozyskane informacje z danymi zgromadzonymi w systemie informatycznym Urzędu.

Organ podatkowy udzielając pomocy *de minimis* w większości przypadków zabezpieczał wykonanie zobowiązań podatkowych. Ponadto ustalono, iż komórka zajmująca się przedmiotowymi sprawami, w procesie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, współpracowała z komórkami rachunkowości podatkowej i komórkami egzekucji administracyjnej. W toku prowadzonych postępowań w sprawach wymagających dodatkowych wyjaśnień, informacji kontaktowano się z wnioskodawcami w zależności od zaistniałej sytuacji, telefonicznie, pisemnie, bądź osobiście. Jednakże wydając rozstrzygnięcia (dot. PPV/4404-18, PPV/4114-10/13, PPV/4115-178/13, PPV/4115-129/13, PPV/4115-67/13) w ramach pomocy *de minimis* organ podatkowy nie powoływał konkretnych przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. z 2004 r. Nr 194, poz. 1983 z późn. zm.), na podstawie których wyliczono wartość pomocy. Powyższe pozostaje jednak bez wpływu na podjęte rozstrzygnięcie. W sprawach: PPV/44004-18/13, PPV/4141-10/13 rozstrzygniętych na wniosek przedsiębiorcy ubiegającego się o pomoc *de minimis* z uwagi na fakt, iż pomoc nie wystąpiła (wartość pomocy - 0) w sentencji decyzji powołano niewłaściwy przepis (art. 67b § 1 pkt 2 dot. pomocy *de minimis*) ustawy Ordynacja podatkowa. W tym przypadku pomoc nie wystąpiła i należało wskazać art. 67b § 1 pkt 1 ww. ustawy. Powyższe uchybienie nie miało wpływu na prawidłowość podjętego rozstrzygnięcia.

[dowód: akta kontroli str.228-277]

Reasumując należy stwierdzić, że zarówno w decyzje przyznające, jak i odmawiające udzielenia pomocy wydawane były w uzasadnionych przypadkach. Ustalenia poczynione w toku prowadzonego postępowania znalazły odzwierciedlenie w podjętych rozstrzygnięciach. Realizowano zasadę prawdy obiektywnej wyrażonej w art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa. Decyzje skierowane do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (przedsiębiorców) wydawane były zgodnie z regulacjami uwzględniającymi pomoc publiczną.

Mając powyższe na uwadze prowadzenie postępowań i wydane rozstrzygnięcia w sprawach ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przedsiębiorcom z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej należy ocenić pozytywnie.

5. Prawidłowość i terminowość wydawania zaświadczeń o pomocy *de minimis* udzielonej w formie decyzji.

Na podstawie spraw wytypowanych do kontroli stanowiących pomoc publiczną sprawdzono prawidłowość i terminowość wydawania zaświadczeń w zakresie pomocy *de minimis* udzielanej w formie decyzji. Stwierdzono, że organ podatkowy wydając decyzje w ramach pomocy *de minimis* wydawał jednocześnie odrębne zaświadczenia stosownie do § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 354 z późn. zm.). W przypadku zmiany wartości pomocy (brak wpłaty lub wpłaty po terminie) wydawane były zaświadczenia korygujące zgodnie z przepisami art. 5 ust. 3a ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.), tj. w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia tego faktu.

[dowód: akta kontroli str. 221-227]

Prawidłowość i terminowość wydawania zaświadczeń o pomocy *de minimis* nie budzi zastrzeżeń i w związku z tym oceniono działanie Urzędu pozytywnie.

6. Monitorowanie realizacji obowiązków podatników wynikających z podjętych rozstrzygnięć.

Na podstawie spraw poddanych kontroli w zakresie prawidłowości postępowań o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych (pkt 4) wytypowano decyzje, w których płatność należności podatkowych była odroczone lub rozkładana na raty, w celu ustalenia czy organ podatkowy monitoruje sposób realizacji obowiązków podatników wynikających z podjętych rozstrzygnięć. Zbadano rozstrzygnięcia obejmujące ogółem 380 rat. Wyznaczone raty w ok. 200 przypadkach wpłacane były terminowo, ok. 130 rat w dniu kontroli nie było jeszcze wymagalnych (tj. nie upłynął termin płatności). w pozostałych przypadkach raty wpłacane były po upływie terminu płatności, w niepełnej wysokości lub brak było wpłat (ok. 20 rat). Ponadto sprawdzono 4 rozstrzygnięcia, w których odroczone termin płatności należności podatkowych. Stwierdzono, że wyłącznie w 1 przypadku przedsiębiorca dokonał wpłaty należności w odroczonej terminie, w pozostałych sprawach wpłaty zostały uregulowane z przekroczeniem wyznaczonego terminu.

W wyniku powyższego stwierdzono, iż podatnicy w ok. 87% wywiązywali się z układu ratalnego, co może świadczyć o zasadności podjętych rozstrzygnięć.

W 24 przypadkach informacje z komórki rachunkowości podatkowej o braku dyscypliny w regulowaniu płatności rat przekazywane były po upływie 10 dni. Powyższe dowodzi, że przepływ informacji pomiędzy komórkami następował z opóźnieniem. Dział Postępowań Podatkowych PPV mając wiedzę o nieterminowym regulowaniu należności wynikających z decyzji ulgowych niezwłocznie (w terminie 2-3 dni) „wygaszał” niezapłacone raty lub odroczone płatności.

[dowód: akta kontroli str. 278-288]

Ponadto w sprawie nr PPV/4115-38/1311 stwierdzono nieprawidłowe zaksięgowane wpłaty (na inny tytuł podatkowy) dokonanej przez podatniczkę na poczet 5 i 6 raty. Jednakże w trakcie kontroli dokonano korekty zapisów księgowych, przywrócono pierwotne terminy płatności, dokonano ponownego rozliczenia wpłat na należność główną i odsetki za zwłokę. W tym zakresie pracownik komórki Rachunkowości Podatkowej PPI, Pani Małgorzata Adamek złożyła w dniu 20 maja 2014 r. stosowne wyjaśnienie, które potwierdza ustalenia kontroli.

[dowód: akta kontroli str.278- 303]

Mając na uwadze powyższe ustalenia, monitorowanie realizacji obowiązków podatkowych należy ocenić pozytywnie z uchybieniami.

Reasumując, działalność Pierwszego Urzędu Skarbowego w Lublinie w zakresie udzielenia ulg w spłacie zobowiązań podatkowych należy ocenić **pozytywnie z uchybieniami**. Na powyższą ocenę miały wpływ oceny cząstkowe w poszczególnych zagadnieniach tj.: ocena pozytywna w zakresie rozwiązań organizacyjnych, polityki informacyjnej, udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przedsiębiorcom z uwzględnieniem przepisów o pomocy publicznej, prawidłowości i terminowości wydawania zaświadczeń o pomocy *de minimis* udzielonej w formie decyzji, ocena pozytywna z uchybieniami w zakresie ewidencjonowania wniosków i podjętych rozstrzygnięć, udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych osobom nieprowadzącym działalności gospodarczej, monitorowania realizacji obowiązków podatników wynikających z podjętych rozstrzygnięć oraz ocena pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie terminowości wydawania rozstrzygnięć.

Pismem z dnia 30 lipca 2014 r. nr SWI/077-10/2014 poinformował Pan Naczelnik, iż nie zgłasza zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 23 lipca 2014 r.

Nr KW/093-0002/22397, w związku z czym niniejsze wystąpienie pokontrolne obejmuje treść projektu wystąpienia pokontrolnego (art. 46 ust. 1 ww. ustawy).

Uwzględniając powyższe, w celu usprawnienia funkcjonowania Urzędu – *zalecam*:

1. Rzetelnie i terminowo wprowadzać i zatwierdzać dokumenty w systemie POLTAX.
2. Zgodnie z „Zasadami powiązań dokumentów wymiarowych” dokonywać wiązań dokumentów, które bezwzględnie podlegają wiązaniu z innymi dokumentami.
3. Prowadząc postępowanie w sprawach wniosków dotyczących ulg w spłacie zobowiązań podatkowych ściśle przestrzegać norm określonych w art. 191, 122, 187 § 1 oraz art. 139 Ordynacji podatkowej, tj. m.in.:
 - dokładnie wyjaśniać okoliczności faktyczne,
 - wszechstronnie i wnikliwie rozważać całokształt materiału dowodowego,
 - sprawy załatwiać w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowane – nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania,
4. Wprowadzać przerwy w naliczaniu odsetek za zwłokę zgodnie z § 8 pkt 2 oraz § 10 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte na rachunkach (Dz.U. Nr 165, poz. 1373 z późn. zm.).
5. Udzielając pomoc de minimis w uzasadnieniu decyzji powoływać szczegółowy przepis rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 w sprawie szczegółowego sposobu obliczenia wartości pomocy publicznej udzielonej w różnych formach (Dz. U. Nr 194, poz. 1983 z późn. zm.), w oparciu o które obliczono wartość pomocy.
6. W sentencji decyzji właściwie wskazywać podstawę prawną, w oparciu o którą podjęto rozstrzygnięcie.
7. Wdrożyć rozwiązania umożliwiające niezwłoczne - nie później jednak niż przed upływem 10 dni od terminu płatności - przekazywanie przez komórkę rachunkowości podatkowej informacji o niedotrzymaniu terminu płatności raty bądź odroczonego terminu płatności.

Przekazując powyższe zalecenie wyznaczam termin na złożenie informacji o jego wykonaniu, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich ewentualnego niepodjęcia na **30 września 2014 r.**

DYREKTOR
IZBY SKARBOWEJ

Tudysz Gawda